

Rússia torna a començar

LLIBERT FERRI

El financer nord-americà d'origen hongarès George Soros jura que va fer tot el que va poder per evitar la bancarrota de Rússia el 17 d'agost. I és cert que Soros, un vell especulador reconvertit a la filantropia i que ara qualifica el capitalisme de "sistema amoral", va aconsellar al Kremlin la devaluació del ruble, alhora que alertava els centres de decisió econòmica que hi hauria una catàstrofe, i que l'única manera d'aturar-la era (a més de la devaluació) que Occident fes arribar immediatament a Moscou 50.000 milions de dòlars. Ara, Soros mateix reconeix, dolgut, que els seus remeis, venint com venien d'un antic especulador, van despertar més recança que no pas confiança. No solament no van ser seguits, sinó que potser van precipitar l'esclat de tot el sistema econòmic de Rússia.

El paisatge després del cataclisme no és pas diferent del que havia profetitzat George Soros. De moment la suspensió de pagaments de Rússia ha costat a Occident més de 100.000 milions de dòlars, el doble d'aquella hipotètica ajuda d'emergència. Segons els experts, l'economia del país ha retrocedit deu anys: el PIB de 200.000 milions de dòlars previst en el pressupost del 1999 és la meitat del del 1991, l'any del final de l'URSS; la inflació s'ha disparat un 70% només d'agost a final d'any; les inversions exteriors s'han paralytitzat; ha desaparegut més d'una tercera part de les empreses mitjanes i petites, i uns set milions i mig de persones s'han quedat sense els estalvis.

Molts d'aquests set milions i mig de russos estalviadors que aspiraven a formar part de la nova classe mitjana han

anat a parar als rengles de la precarietat. I molts dels cent milions de precaris crònics s'han precipitat en caiguda lliure al territori de la pobresa on malviuen 42 milions de russos, dos o tres milions més que no fa dos anys. El nucli de rics i benestants es cada cop més reduït, però no falten les anàlisis que auguren per als pròxims mesos una nova onada d'enri-

Ievgueni Primàkov (esquerra), amb el vice-president Vadim Gustov. L'oligarquia frena l'intent del primer ministre de perseguir el frau.

quiment delictiu a partir del gas, el petroli, l'or i els diamants que encara no s'han privatitzat. El que es va robar en l'etapa anterior ja forma part de les estadístiques històriques: l'Acadèmia de Ciències ha anunciat que l'evasió de capital d'aquests últims anys no puja als 300.000 milions de dòlars de màxima que diuen els occidentals, ni tan sols als 150.000 milions de mínima, però sí a uns 125.000 milions. Una xifra amb la qual l'estat rus s'hauria pogut estalviar una bona part del regateig i de les pressions del Fons Monetari Internacional.

És aquest balanç catastròfic el que ha empès l'escriptor Aleksàndr Soljenitsin a

El daltabaix econòmic del 17 d'agost ha fet retrocedir Rússia deu anys. El govern intenta una nova 'perestroika' que no acaba de consolidar-se.

rebutjar l'Orde de Sant Andreu que li havien concedit per celebrar els seus vuitanta anys. Amb aquest lleig Soljenitsin ha dictat una mena de sentència condemnatòria de l'home que ha personificat la Rússia post-soviètica. És probable que el 1999 sigui el de la desaparició de Borís Ieltsin (físicament o política), que deixarà més orfena que mai la dreta neoliberal (Txubais, Gaidar, Nèmtsov), la qual, addicta a les seves ànsies d'especulació i d'intrigues de palau, no ha sabut crear un moviment polític amb prou credibilitat, i ara l'única eina de poder que li queda són els vincles econòmics i ideològics amb l'oligarquia, mestressa dels mitjans de comunicació.

Els sondatges diuen que, si es fessin eleccions presidencials, les guanyaria Ievgueni Primàkov, tot i que ell insisteix a dir que no s'hi presentarà. Primàkov conserva gairebé intacte el capital d'honestedat de quan va ser nomenat primer ministre d'un govern de centre-esquerra, de "tercera via" com, a ell, li agrada de dir. Però el flanc més vulnerable del seu *New Deal* és, més que la formulació, la materialització. L'ona expansiva de l'últim daltabaix és encara intensa i immobili-

liza o desvirtua iniciatives regeneradores com l'actual campanya de persecució del frau. I de tant en tant les oligarquies utilitzen les seves cadenes de televisió per posar-hi bastons a les rodes. Primàkov no ha consolidat, ni de bon tros, la seva segona *perestroika* i l'artífex de la primera i aliat Mikail Gorbaxov ja ha avisat que, si fracassa, hi ha moltes probabilitats d'un recanvi de signe autoritari. I que Lèbed seria un mal menor al costat de militars amb noms i cognoms desconeguts i d'intencions imprevisibles. A Gorbaxov, li agradaria que li fessin una mica més de cas que no el que van fer de Soros.